

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

17 päivänä syyskuuta 2015*

Muutoksenhaku — Valtiontuet — Kumoamiskanne — SEUT 263 artikla — Tutkittavaksi ottaminen — Sääntöjenvastaiset ja sisämarkkinoille soveltumattomat tuet — Takaisinperimisvelvollisuus — Euroopan komission päätös olla ulottamatta takaisinperimisvelvollisuutta tuensaajan toiminnan jatkajaan — Oikeussuojan tarve — Kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävät vahingonkorvauskanteet ja tukien takaisinperimistä koskevat kanteet — Asiavaltuus — Valittaja, jota toimi ei koske erikseen

Asiassa C-33/14 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 22.1.2014,

Mory SA, selvitystilassa, kotipaikka Pantin (Ranska),

Mory Team, selvitystilassa, kotipaikka Pantin, ja

Superga Invest, aiemmin Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS), kotipaikka Miraumont (Ranska),

edustajinaan avocat B. Vatier ja avocat F. Loubières, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajina,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään T. Maxian Rusche ja B. Stromsky, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari), C. Toader, E. Jarašiūnas ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Carrasco Marco,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.4.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.6.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Mory SA, Mory Team ja Superga Invest vaativat valituksellaan kumottavaksi unionin yleisen tuomioistuimen määräyksen Mory ym. v. komissio (T-545/12, EU:T:2013:607; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla se hylkäsi niiden kanteen, jossa ne vaativat Sernam-yhtymän varojen hankkimisesta sen pakkosaneerausmenettelyn yhteydessä 4.4.2012 annetun komission päätöksen C(2012) 2401 final (jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

Asian tausta

- 2 Valittajat esittävät olleensa Financière Sernamin ja tämän tytäryhtiöiden Sernam Servicesin ja Asterin (jäljempänä yhdessä Sernam-yhtymä) suorita kilpailijoita. Mory SA ja Mory Team (jäljempänä yhdessä Mory-yhtiöt) toimivat perinteisten kuriiripalvelujen ja pikakuriiripalvelujen alalla ennen niiden selvitystilaan asettamista. Supera Invest eli entinen Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS) oli Mory-yhtiöiden pääomistaja.
- 3 Valtiontuesta asiassa NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) 23.5.2001 antamallaan päätöksellä (EYVL C 199, s. 15) komissio hyväksyi Sernam-yhtymälle myönnettävän rakenneuudistustuen (jäljempänä Sernam 1 -pätös).
- 4 Valtiontuesta, jonka Ranska on osittain myöntänyt Sernam-yritykselle, 20.10.2004 tehdyllä päätöksellä (EUVL 2006, L 140, s. 1; jäljempänä Sernam 2 -pätös) komissio vahvisti, että Sernam 1 -pätöksellä hyväksytty tuki oli tietyin edellytyksin sisämarkkinoille soveltuva. Lisäksi se totesi, että oli olemassa sisämarkkinoille soveltumaton lisätuki, joka Ranskan tasavallan oli näin ollen perittävä takaisin.
- 5 Komissio ilmoitti 16.7.2008 päivätyllä kirjeellä Ranskan tasavallalle päätöksestään aloittaa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu muodollinen tutkintamenettely siitä, miten Ranska on soveltanut Sernam 2 -pätöstä. Tämä päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 9.1.2009 (EUVL C 4, s. 5).
- 6 Tribunal de commerce de Bobigny (Ranska) määräsi 27.6.2011 Mory-yhtiöitä koskevan pakkosaneerausmenettelyn aloittamisesta.
- 7 Tribunal de commerce de Nanterre (Ranska) määräsi 31.1.2012 Financière Sernamia ja Sernam Servicesiä koskevan pakkosaneerausmenettelyn aloittamisesta.
- 8 Tribunal de commerce de Pontoise (Ranska) asetti 3.2.2012 Asterin selvitystilaan.
- 9 Komissio teki 9.3.2012 päätöksen 2012/398/EU valtiontuesta SA.12522 (C 37/08) – Ranska – Sernam 2 -pätöksen soveltaminen (EUVL L 195, s. 19; jäljempänä Sernam 3 -pätös). Tämän päätöksen päätösosan 1 artiklassa todetaan, että Sernam-yhtymä on saanut sääntöjenvastaisia ja sisämarkkinoille soveltumattomia valtioneukia (jäljempänä kyseiset tuet). Tämän päätösosan 2 artiklan mukaan Ranskan tasavallan on perittävä kyseiset tuet takaisin tältä yhtymältä.
- 10 Samana päivänä Sernam-yhtymän pakkosaneerausmenettelyn selvittäjälle toimitettiin kaksi ostotarjousta, joista ensimmäisen esitti Geodis Calberson (jäljempänä Calberson), joka on Geodis-yhtymän (jäljempänä Geodis) kuriiripalvelujen alalla toimiva tytäryhtiö, ja toisen BMV. Calbersonin ostotarjoukseen liittyi ehto, että ”minkään [Sernam-yhtymälle] maksetun [kyseisen] tuen täydellisestä tai osittaisesta takaisinperimisestä aiheutuvia kustannuksia ei voida siirtää ostettujen

omaisuuserien kanssa tai kyseisen oston vuoksi tai määrätä ostajan maksettaviksi”. BMV:n esittämään tarjoukseen ei liittynyt tällaista ehtoa, mutta se oli esitetty erottamattomasti Calbersonin esittämään tarjoukseen kuuluvana ja siten, että se raukeaa, jos Calbersonin tarjous hylätään.

- 11 Ranskan tasavalta pyysi 23.3.2012 komissiota vahvistamaan, ettei velvoitetta palauttaa kyseiset valtiontuet ulotettaisi koskemaan Geodisia ja BMV:tä, mikäli ne ostavat osan Sernam-yhtymän varoista.
- 12 Komissio ilmoitti riidanalaisessa päätöksessä Ranskan tasavallalle, ettei ollut syytä ulottaa Sernam-yhtymälle Sernam 3 -päätöksellä asetettua velvoitetta palauttaa valtiontuet koskemaan Geodisia ja BMV:tä, koska Sernam-yhtymän ja sen omaisuuserien kahden mahdollisen ostajan välillä ei ollut taloudellista jatkumoa. Komissio tarkensi riidanalaisen päätöksen 54 kohdassa, että päätös ei koskenut sitä, oliko ostajien investointi Sernam-yhtymän tiettyjen varojen hankkimiseksi järkevä, ja ettei se näin ollen vaikuttanut tämän investoinnin SEUT 107 artiklan 1 kohdan kannalta tehtävään arviointiin.
- 13 Calberson teki 10.4.2012 Sernam-yhtymän pesänselvittäjälle uuden ostotarjouksen, joka ei sisältänyt alkuperäisessä ostotarjouksessa ollutta ehtoa.
- 14 Tribunal de commerce de Nanterre hyväksyi 13.4.2012 Calbersonin ja BMV:n tekemät ostotarjoukset ja määräsi tietyt Sernam-yhtymän varat siirrettäviksi niille siten, että niillä olisi oikeus varoihin 7.5.2012 alkaen.
- 15 Tribunal de commerce de Bobigny asetti Mory-yhtiöt 10.7.2012 selvitystilaan.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen määräys

- 16 Valittajat nostivat 17.12.2012 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista.
- 17 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.3.2013 toimittamallaan asiakirjalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla oikeudenkäyntiväitteen, joka perustui yhtäältä siihen, etteivät valittajat olleet näyttäneet toteen oikeussuojan tarvettaan riidanalaisen päätöksen osalta, ja toisaalta siihen, että päätös ei koskenut niitä SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla erikseen.
- 18 Valituksenalaisen määräyksen mukaan unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että valittajat eivät olleet perustelleet oikeussuojan tarvettaan riidanalaisesta päätöstä vastaan ja että näin ollen valittajien kanne oli jätettävä tutkimatta ilman, että oli tarpeen tutkia komission tätä koskevaa oikeudenkäyntiväitettä, joka koski sitä, että riidanalainen päätös ei koskenut valittajia erikseen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi erityisesti, ettei Mory-yhtiöiden tribunal administratif de Paris'ssa (Ranska) 25.4.2007 nostama kanne, jolla vaadittiin kyseisten tukien takaisinperimistä, eikä niiden tribunal de commerce de Paris'ssa (Ranska) 7.5.2013 nostama kanne Sernam-yhtymän ja Geodisin määräämiseksi yhteisvastuuseen niiden vahinkojen korjaamiseksi, jotka kyseiset yhtiöt olivat valittajien mukaan aiheuttaneet niille, tuoneet niille oikeussuojan tarvetta.

Asianosaisten vaatimukset ja menettely unionin tuomioistuimessa

- 19 Valittajat vaativat valituksessaan, että unionin tuomioistuin
 - kumoaa valituksenalaisen määräyksen

- palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi
 - määrää, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.
- 20 Komissio vaatii valituksen hylkäämistä ja valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 21 Unionin tuomioistuimen kirjaamoon 19.5.2014 toimittamallaan väliintulohakemuksella Calberson pyysi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan nojalla saada osallistua tähän oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.
- 22 Tämä pyyntö hylättiin unionin tuomioistuimen presidentin 27.2.2015 antamalla määräyksellä.

Suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskeva vaatimus

- 23 Valittajat ovat julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen esittämisen jälkeen vaatineet unionin tuomioistuimen kirjaamoon 29.6.2015 toimittamallaan kirjelmällä, että asian käsittelyn suullinen vaihe aloitettaisiin uudelleen. Tämän vaatimuksensa tueksi valittajat väittävät, että julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksessaan esittämistä uusista perusteista ja erityisesti riidanalaisen päätöksen luonnehdinnasta SEUT 263 artiklassa tarkoitetun asiavaltuuden määrittämiseksi sekä näiden perustelujen vaikutuksista valituksen tutkimiseen on syytä käydä kontradiktoria näkemystenvaihtoa, mikäli unionin tuomioistuin päättää ratkaista asian lopullisesti.
- 24 On huomautettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännössä ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä ei määrätä asianosaisten mahdollisuudesta esittää huomautuksia vastaukseksi julkisasiamiehen ratkaisuehdotukseen (ks. tuomio Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 25 SEUT 252 artiklan toisen kohdan mukaan julkisasiamiehen tehtävänä on täysin puolueettomana ja riippumattomana esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat hänen myötävaikutustaan. Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai perustelut, joiden päätteeksi tämä päättyy tiettyyn ratkaisuun, eivät sido unionin tuomioistuinta (ks. tuomio komissio v. Parker Hannifin Manufacturing ja Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Tämän vuoksi se, että asianosainen ei yhdy julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksessa todettuun – riippumatta ratkaisuehdotuksessa tutkituista kysymyksistä –, ei sellaisenaan voi olla peruste suullisen käsittelyn aloittamiseksi uudelleen (tuomio E.ON Energie v. komissio, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 62 kohta).
- 27 Unionin tuomioistuin voi kuitenkin työjärjestyksensä 83 artiklan perusteella julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa määrätä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloitettavaksi uudelleen erityisesti, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa asiasta tai että asia olisi ratkaistava sellaisella perusteella, josta asianosaisilla tai Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuilla osapuolilla ei ole ollut tilaisuutta lausua (tuomio Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, 24 kohta).
- 28 Tilanne ei ole tällainen nyt käsiteltävässä asiassa. Valittajat ja komissio ovat nimittäin sekä menettelyn kirjallisessa että suullisessa vaiheessa esittäneet kaikki tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat perustelut vaatimustensa – mukaan lukien SEUT 263 artiklassa tarkoitettua asiavaltuutta koskevat vaatimukset – tueksi. Näin ollen unionin tuomioistuin katsoo julkisasiamiestä kuultuaan, että sillä on kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja että kyseisistä seikoista on ollut tilaisuus lausua unionin tuomioistuimessa.

- 29 Edellä esitetyn perusteella unionin tuomioistuin katsoo, että ei ole syytä määrätä asian käsittelyn suullista vaihetta uudelleen aloitettavaksi.

Valitus

- 30 Valittajat vetoavat valituksensa tueksi kahteen valitusperusteeseen. Ensimmäinen perustuu siihen, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt useita oikeudellisia virheitä arvioidessaan valittajien oikeussuojan tarvetta vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista. Toinen valitusperuste perustuu SEUT 263 artiklan neljännen kohdan rikkomiseen siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin ei ole todennut, että tämä päätös koski valittajia suoraan ja erikseen.
- 31 Valittajat väittävät aluksi, että oikeussuojan tarpeen käsitteen ja käsitteen ”koskee suoraan ja erikseen” välillä ei ole eroa. Valittajien mukaan nämä kaksi käsitettä jopa sulautuvat täysin toisiinsa, kun arvioidaan sellaisen kanteen tutkittavaksi ottamista, jonka on nostanut henkilö, joka ei ole toimen adressaatti SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla. Valittajien mukaan on lisäksi mahdotonta, että henkilöllä voi olla oikeussuojan tarve, jos päätös ei koske henkilöä suoraan ja erikseen. Koska unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että nämä kaksi käsitettä ovat erilliset, se on valittajien mukaan rikkonut SEUT 263 artiklan neljättä kohtaa. Pelkästään sen osoittaminen, että toimi koskee henkilöä suoraan ja erikseen, riittää siihen, että henkilön nostama kanne on otettava tutkittavaksi.

Ensimmäisen valitusperusteen tutkiminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 32 Valittajat katsovat ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt tarkastelussaan useita oikeudellisia virheitä, kun se on katsonut, että valittajat eivät olleet osoittaneet oikeussuojan tarvettaan vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista.
- 33 Valittajat väittävät ensinnäkin, että unionin yleisen tuomioistuimen päättelyssä on tiettyjä ristiriitaisuuksia ja oikeudellisia virheitä, koska se on katsonut valituksenalaisen määräyksen 29–35 kohdassa, että se, että Mory osallistui Sernam 2 -päätöksen tekemistä edeltävään hallinnolliseen menettelyyn, ei tuonut Morylle oikeussuojan tarvetta.
- 34 Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin on valittajien mukaan menetellyt ristiriitaisesti siltä osin kuin se on valituksenalaisen määräyksen 31 kohdassa vedonnut sen päätöksensä tueksi, jonka mukaan valittajilla ei ollut oikeussuojan tarvetta, valtiontukia koskevaan oikeuskäytäntöön, jonka mukaan valittajan on aina esitettävä näyttö siitä, että valtiontuen yhteensopivuutta koskeva päätös on omiaan vaikuttamaan sen markkina-asemaan, mutta on tämän jälkeen katsonut tämän määräyksen 57 kohdassa, ettei komissio ollut ottanut riidanalaisella päätöksellä kantaa mahdollisten tukien olemassaoloon ja yhteensopivuuteen SEUT 108 artiklan mukaisesti.
- 35 Tämän jälkeen valittajat toteavat, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen määräyksen 33 kohdassa oleva toteamus siitä, että kysymys kyseisten tukien takaisin perimistä koskevista menettelytavoista koskee ainoastaan komissiota ja sitä jäsenvaltiota, jota takaisinperiminen koskee, johtaa sen mahdollisuuden periaatteelliseen pois sulkemiseen, että sellaisella osapuolella, joka ei ole kyseinen jäsenvaltio ja jota takaisinperimispäätös koskee, voi olla oikeussuojan tarve näiden tuen takaisin perimistä koskevia menettelytapoja koskevaa päätöstä vastaan. Tällainen lähestymistapa on valittajien mukaan ristiriidassa SEUT 263 artiklan neljännen kohdan niiden määräysten kanssa, joiden mukaan kuka tahansa henkilö voi nostaa kanteen päätöksestä, joka koskee häntä suoraan ja erikseen.

- 36 Lopuksi valittajat katsovat, että unionin yleinen tuomioistuin ylläpitää sekaannusta yhtäältä oikeussuojan tarpeen ja henkilön, jota asia koskee, käsitteiden välillä ja toisaalta riidanalaisen päätöksen luonteen osalta, koska valituksenalaisessa määräyksessä tätä päätöstä luonnehditaan milloin sui generis -päätökseksi, milloin päätökseksi, joka koskee ainoastaan tuen takaisinperimistä koskevia menettelytapoja, tai välillä jopa päätökseksi, joka koskee sääntöjenvastaisen tuen siirtämistä tai siirtämättä jättämistä sekä takaisinperimispäätöksen kiertämistä. Näiden sekaannusten tarkoituksena on valittajien mukaan peitellä sitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole valituksenalaisessa määräyksessä käyttänyt samaa lähestymistapaa kuin tuomiossa *Ryanair v. komissio* (T-123/09, EU:T:2012:164).
- 37 Toiseksi valittajat katsovat, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen ja arviointivirheen, kun se on valituksenalaisen määräyksen 36–51 kohdassa todennut, että kansallisissa tuomioistuimissa kyseisten tukien takaisin perimiseksi nostetut kanteet ja vahingonkorvauskanteet eivät tuo valittajille oikeussuojan tarvetta unionin tuomioistuimissa.
- 38 Valittajat väittävät tästä aluksi, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut virheellisesti, että oikeussuojan tarve unionin päätöstä vastaan voidaan perustella ainoastaan sillä, että osapuolella on mahdollisuus nostaa vahingonkorvauskanne kansallisessa tuomioistuimessa. Tämä tarve voi myös seurata kyseessä olevan jäsenvaltion nostamasta kanteesta tukien takaisin perimiseksi. Nyt käsiteltävässä asiassa Mory onkin valittajien mukaan nostanut tällaisen kanteen tribunal administratif de Paris'ssa Ranskan valtion velvoittamiseksi perimään takaisin kyseiset tuet kaikilta niiden peräkkäisiltä saajilta Geodis mukaan lukien. Komissio tai unionin yleinen tuomioistuin eivät voi riitauttaa valittajien oikeussuojan tarvetta tässä menettelyssä, koska menettely on aloitettu asianmukaisesti ja koska se on vireillä.
- 39 Seuraavaksi valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut virheellisesti, että niillä ei ole oikeussuojan tarvetta siksi, että ne eivät olleet useiden vuosien aikana ryhtyneet mihinkään toimiin saadakseen korvausta vahingosta, joka niille oli aiheutunut kyseisten tukien aiheuttamasta kilpailun vääristymisestä. Valittajien mukaan vahingonkorvauskanteen nostaminen tribunal de commerce de Paris'ssa tuli mahdolliseksi vasta *Sernam 3* -päätöksen, jolla nämä tuet todettiin sisämarkkinoille soveltumattomiksi, tekemisen jälkeen. Lisäksi tämä kanne on mainittu unionin yleiseen tuomioistuimeen jätetyssä kannekirjelmässä ja se on nostettu ennen valituksenalaisen määräyksen antamista. Unionin yleinen tuomioistuin ei voi missään tapauksessa korvata omalla Geodisin vastaisen vahingonkorvauskanteen perusteltavuutta koskevalla arvioinnillaan kansallisen tuomioistuimen arviointia ja katsoa, että kyseinen kanne ei voi menestyä ja että unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kumoamiskanteen menestymisellä ei ole vaikutusta kansallisissa tuomioistuimissa esitetyn vahingonkorvauskanteen menestymiseen.
- 40 Lopuksi valittajat katsovat, että kansallisessa tuomioistuimessa Geodisia vastaan nostettu vahingonkorvauskanne on perusteltu, koska Geodisia on pidettävä kyseisten tukien tämänhetkisenä saajana ja koska se on tällä perusteella velvollinen korvaamaan vahingot, jotka ovat aiheutuneet Mory-yhtiöille näiden tukien myöntämisestä, yhteisvastuullisesti tukien perättäisten saajien ja niiden myöntäjän Société nationale des chemins de fer français'n (SNCF) kanssa. Lisäksi valittajat toteavat, että mikäli riidanalainen päätös kumotaan, ne voivat vedota kansallisessa tuomioistuimessa Ranskan oikeuden mukaiseen niin kutsuttuun perusteettoman edun periaatteeseen Geodisia vastaan.
- 41 Kolmanneksi valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on todennut, että Superga Investillä ei ole oikeussuojan tarvetta kieltäytyessään katsomasta, että oikeussuojan tarve perustuu Mory-yhtiöiden, joiden pääomistaja Superga Invest on, oikeussuojan tarpeeseen.
- 42 Neljänneksi valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on valituksenalaisen määräyksen 54–58 kohdassa katsonut, että valittajilta ei ole evätty menettelyllistä oikeutta saada SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukainen muodollinen tutkintamenettely aloitetuksi.

- 43 Ensinnäkin valittajat väittävät, että vaikka ne ilmoittivat komissiolle suunnitellun luovutuksen aiheuttamista väärinkäytöksen riskeistä, tämä toimielin hylkäsi perusteellisen tutkintamenettelyn aloittamisen tekemällä riidanalaisen päätöksen ja loukkasi siten valittajien menettelyllisiä oikeuksia. Valittajilta on näin ollen evätty mahdollisuus perusteelliseen tutkintamenettelyyn, joka ei koske uusia tukia vaan Sernam 3 -pätöksen väärinkäyttöä.
- 44 Seuraavaksi valittajat toteavat, että unionin yleinen tuomioistuin on tarkoituksellisesti välttänyt tutkimasta sitä, koskiko riidanalainen päätös valittajia suoraan ja erikseen, väistääkseen kysymyksen tämän riidanalaisen päätöksen, jonka komissio on luokitellut sui generis -pätökseksi, luonteesta. Koska mainittu päätös kuitenkin koskee valittajia erikseen, ne ovat oikeutettuja riitauttamaan sen, jotta unionin yleinen tuomioistuin tutkii, onko komissiolla ollut toimivalta tehdä kyseinen päätös huolimatta sen oikeudellisen perustan puuttumisesta.
- 45 Lopuksi valittajat arvostelevat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on katsonut valituksenalaisen määräyksen 33 kohdassa, että koska riidanalaisen päätös ei koske valtioneuvon yhteensoveltuvuutta sisämarkkinoiden kanssa vaan kyseisten tukien takaisinperimistä koskevia menettelytapoja, se koskee yksinomaan komissiota ja sitä jäsenvaltiota, jolla on takaisinperimisvelvollisuus. Näin ollen ratkaistava kysymys ei valittajien mukaan koske sitä, onko Geodisille myönnetty uusia tukia, vaan sitä, ovatko ne olosuhteet, joissa Geodis on ostanut Sernam-yhtymän varoja, osoitus Sernam 3 -pätöksen oikeasta soveltamisesta vai päinvastoin kyseisen päätöksen väärinkäytöstä. Jos takaisinperimistä koskeva menettelytapa voi olla tuen takaisinperimistä koskevan päätöksen väärinkäyttöä, komission pitäisi aloittaa muodollinen tutkintamenettely, mikäli sillä on vakavia epäilyjä tämän suhteen.
- 46 Komission mukaan valittajien väitteet ovat perusteettomia kahdesta syystä. Yhtäältä Mory-yhtiöt olivat kumoamiskanteen nostamishetkellä selvitystilassa eivätkä näin ollen enää olleet minkään yrityksen kilpailijoita. Toisaalta riidanalaisen päätöksen kumoamisella ei komission mielestä ole tosiasiallista merkitystä sen kansallisessa tuomioistuimessa nostetun vahingonkorvauskanteen yhteydessä, joka koskee valittajille menneisyydessä aiheutunutta väitettyä kilpailuhaittaa.
- 47 Komissio väittää aluksi, että kanneperusteessa ensin ja neljänneksi esitetyt perustelut eivät liity valittajien oikeussuojan tarpeeseen vaan niiden asiavaltuuteen. Näillä perusteluilla ei siis voida osoittaa tällaista oikeussuojan tarvetta riidanalaisesta päätöstä vastaan.
- 48 Muilta osin komissio katsoo, etteivät kansallisessa tuomioistuimessa nostetut takaisinperimistä ja vahingonkorvausta koskevat kanteet tuo valittajille oikeussuojan tarvetta unionin tuomioistuimissa.
- 49 Ensimmäisestä kanteesta, joka on nostettu tribunal administratif de Paris'ssa, komissio väittää, että koska Mory-yhtiöiden oikeushenkilöllisyys säilyy ainoastaan siltä osin kuin niitä koskeva selvitysmenettely tätä edellyttää, niillä ei voi olla sellaista kilpailuasemansa palauttamisen tarpeeseen perustuvaa oikeussuojan tarvetta, johon voitaisiin vastata perimällä kyseiset tuet takaisin. Unionin yleiseen tuomioistuimeen jättämässään kannekirjelmässä valittajat ovat sitä paitsi komission mukaan perustelleet oikeussuojan tarvettaan ainoastaan vetoamalla mahdollisuuteen nostaa vahingonkorvauskanne. Valittajat eivät myöskään voi vedota valitusvaiheessa perusteluun, jonka mukaan tribunal administratif de Paris'ssa nostettu tukien takaisinperimistä koskeva kanne ulottuu myös Geodisilta takaisin perittäviin kyseisiin tukiin. Tämä ulottaminen nimittäin tapahtui komission mukaan vasta valituksenalaisen määräyksen antamisen jälkeen, eikä tätä perustelua ole esitetty unionin yleiseen tuomioistuimeen toimitetussa kannekirjelmässä.
- 50 Toissijaisesti komissio väittää, ettei ole mitenkään osoitettu, että tämä tribunal administratif de Paris'ssa nostettu kanne olisi perusteltu ja että sillä olisi pienintäkään mahdollisuutta tulla hyväksytyksi kansallisessa oikeudessa. Lisäksi tämän toimielimin mukaan vaikuttaa siltä, että Sernam 3 -pätöksen tekemisen jälkeen tämä kansallinen tuomioistuin antaisi määräyksen, jonka mukaan lausunnon antaminen asiassa raukeaisi. Sen jälkeen kun komissio on tehnyt päätöksen ja todennut kyseiset tuet

sisämarkkinoille soveltumattomiksi ja määrännyt ne perittäviksi takaisin, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, kansallisessa tuomioistuimessa aiemmin aloitetulla oikeudenkäynnillä ei nimittäin ole sen mukaan enää kohdetta.

- 51 Toisesta kanteesta, joka on nostettu tribunal de commerce de Paris'ssa komissio väittää, että oikeussuojan tarpeen perustelemiseksi komission päätöksen kumoamiseksi ei ole riittävää, että kantaja vetoaa unionin tuomioistuimissa mihin tahansa tulevaan tai nykyiseen kansallisessa tuomioistuimessa nostettuun vahingonkorvauskanteeseen sillä perusteella, että mikäli unionin tuomioistuimet kumoavat tämän päätöksen, tämä edistäisi vahingonkorvauskanteen menestymistä, osoittamatta lisäksi, että tämä kanne todennäköisesti johtaisi komission päätöksen kumoamiseen. Vaikka unionin yleinen tuomioistuin ei tässä yhteydessä voi kansallisen tuomioistuimen sijaan lausua tämän käsiteltäväksi saatetun vahingonkorvauskanteen perusteltavuudesta, sen on komission mukaan kuitenkin valvottava, että kantajat ovat osoittaneet tosiasiallisen intressin komission päätöksen kumoamiselle, kyseisen vahingonkorvauskanteen tukemiseksi.
- 52 Nyt käsiteltävässä asiassa komissio katsoo, ettei tällaista selvitystä ole esitetty. Unionin yleisen tuomioistuimen tästä tekemä arviointi, joka sitä paitsi koskee tosiseikkoja eikä kuulu unionin tuomioistuimen valvonnan piiriin valitusasioissa, on komission mukaan oikea. Valittajat ovat nostaneet vahingonkorvauskanteen ainoastaan vastatakseen komission oikeudenkäyntiväitteessään esittämiin perusteluihin, ja ne ovat tehneet sen, kun Sernam 3 -päätöksestä on kulunut jo yli vuosi. Mahdollisuudesta vedota Geodisia vastaan perusteeseen, joka koskee Ranskan oikeuden mukaista niin kutsuttua perusteettoman edun periaatetta, komissio toteaa, että peruste on esitetty ensimmäisen kerran valituksen yhteydessä ja sitä ei näin ollen voida selvästikään ottaa tutkittavaksi. Joka tapauksessa on niin, ettei perusteettoman edun tueksi ole esitetty mitään vakavasti otettavaa perustelua.
- 53 Komissio toteaa lopuksi, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen määräyksen 53 kohdassa perustellusti, että koska Mory-yhtiöillä ei enää ole toimintaa, niille ei voi aiheutua kilpailuhaittaa, jonka seurauksista Superga Invest kärsisi.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 54 Valittajat väittävät ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt useita oikeudellisia virheitä katsoessaan, että valittajat eivät ole osoittaneet SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettua oikeussuojan tarvettaan riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.
- 55 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan tutkia vain siltä osin kuin tällä henkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää, että riidanalaisen toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia ja että kanne voi mahdollisesti tuloksellaan tuottaa kantajalle jotakin hyötyä (ks. vastaavasti mm. tuomio komissio v. Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, 63 kohta; tuomio ACEA v. komissio, C-319/09 P, EU:C:2011:857, 67 kohta; tuomio Stichting Woonpunt ym. v. komissio, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 67 kohta ja tuomio Stichting Woonlinie ym. v. komissio, C-133/12 P, EU:C:2014:105, 54 kohta).
- 56 Oikeussuojan tarpeen on oltava jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, 65 kohta ja tuomio Planet v. komissio, C-564/13 P, EU:C:2015:124, 34 kohta). Se ei voi koskea tulevaa ja oletettua tapahtumaa (ks. vastaavasti tuomio Strogili v. tilintarkastustuomioistuin, 204/85, EU:C:1987:21, 11 kohta ja tuomio Cañas v. komissio, C-269/12 P, EU:C:2013:415, 16 ja 17 kohta).

- 57 Tämän oikeussuojan tarpeen on, kun otetaan huomioon kanteen kohde, oltava olemassa kannetta nostettaessa, tai muuten kanne jätetään tutkimatta, ja oltava edelleen olemassa tuomioistuimen ratkaisun julistamiseen saakka sillä uhalla, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa (ks. vastaavasti tuomio Abdulrahim v. neuvosto ja komissio, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 61 kohta ja tuomio Cañas v. komissio, C-269/12 P, EU:C:2013:415, 15 kohta).
- 58 Oikeussuojan tarve on siis olennainen ja ensimmäinen edellytys kaikille kanteille (ks. vastaavasti määräys S. v. komissio, 206/89 R, EU:C:1989:333, 8 kohta ja tuomio Andechser Molkerei Scheitz v. komissio, C-682/13 P, EU:C:2015:356, 27 kohta).
- 59 Lisäksi on todettava, että SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa määrätään kahdesta tapauksesta, joissa luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä katsotaan olevan asiavaltuus nostaa kanne toimesta, jota ei ole osoitettu sille. Tällaisen kanteen nostaminen on mahdollista yhtäältä sillä edellytyksellä, että tuo toimi koskee luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä suoraan ja erikseen. Tällainen henkilö voi toisaalta nostaa kanteen sääntelytoimesta, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä, jos kyseinen toimi koskee sitä suoraan (ks. vastaavasti mm. tuomio Telefónica v. komissio, C-274/12 P, EU:C:2013:852, 19 kohta ja tuomio Stichting Woonpunt ym. v. komissio, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 44 kohta).
- 60 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 59 kohdassa päättänyt jättää riidanalaisista päätöistä koskevan kumoamiskanteen, jonka valittajat ovat nostaneet SEUT 263 artiklan neljännen kohdan nojalla, tutkimatta yksinomaan siitä syystä, että valittajat eivät ole perustelleet oikeussuojan tarvettaan, eikä se ole tutkinut sitä, onko kyseisillä valittajilla ollut tässä samassa säännöksessä tarkoitettu asiavaltuus.
- 61 Näissä olosuhteissa on ilmeistä, että perustelut, joiden nojalla unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 29–35 ja 55–58 kohdassa katsonut, että yhtäältä riidanalainen päätös ei koskenut Morya erikseen ja että toisaalta valittajilta ei ole SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun muodollisen tutkintamenettelyn puuttuessa evätty niiden menettelyllisiä oikeuksia, eivät tue tämän määräyksen määräysosaa, koska kyseiset perustelut eivät koske oikeussuojaa vaan asiavaltuutta, minkä unionin yleinen tuomioistuin on itsekin todennut kyseisen määräyksen 30 ja 34 kohdassa.
- 62 Tästä on todettava, että valittajien väite siitä, että pelkästään se seikka, että toimi koskee luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä suoraan ja erikseen, osoittaa tarvittavalla tavalla henkilön oikeussuojan tarpeen, on virheellinen. Kuten nimittäin tämän tuomion 55–59 kohdasta käy ilmi, asiavaltuus ja oikeussuojan tarve muodostavat unionin oikeudessa kaksi erillistä tutkittavaksi ottamisen edellytystä, jotka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on täytettävä kumulatiivisesti voidakseen nostaa SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaisen kumoamiskanteen (ks. vastaavasti mm. tuomio Stichting Woonpunt ym. v. komissio, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 67 ja 68 kohta ja tuomio Stichting Woonlinie ym. v. komissio, C-133/12 P, EU:C:2014:105, 54 ja 55 kohta).
- 63 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että valittajien ensimmäisessä valitusperusteessaan esittämä väite, siltä osin kuin siinä katsotaan, että valituksenalaisessa määräyksessä on todettu, että valittajilla ei ollut asiavaltuutta, on hylättävä osittain tehottomana ja osittain perusteettomana.
- 64 Toiseksi on tutkittava valittajien ensimmäinen valitusperuste siltä osin kuin se kohdistuu unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen määräyksen 36–51 kohdassa esittämiin toteamuksiin, joiden mukaan unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt näiden valittajien väitteen siitä, että niiden oikeussuojan tarve seuraa Mory-yhtiöiden tribunal administratif de Paris'ssa 25.4.2007 nostamasta kanteesta, jolla on vaadittu kyseisten tukien takaisin perimistä, sekä niiden tribunal de commerce de Paris'ssa 7.5.2013 nostamasta vahingonkorvauskanteesta erityisesti Sernam-yhtymän ja Geodisin velvoittamiseksi korvaamaan yhteisvastuullisesti niiden valittajille aiheuttama vahinko.

- 65 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut tästä yhtäältä valituksenalaisen määräyksen 39 ja 40 kohdassa, että kyseisten tukien takaisin perimistä koskevan kansallisessa tuomioistuimessa nostetun kanteen tarkoituksena ei ollut sellaisen vahingon korvaaminen, jonka valittajat väittivät kärsineen.
- 66 Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin, korostettuaan valituksenalaisen määräyksen 41 kohdassa, että valittajat eivät olleet useiden vuosien aikana ryhtyneet mihinkään toimiin näistä tuista aiheutuneesta kilpailun vääristymisestä niille aiheutuneen väitetyn vahingon korvaamiseksi, on tämän määräyksen 42–49 kohdassa katsonut, että valittajien tribunal de commerce de Paris'ssa nostama vahingonkorvauskanne, joka nostettiin unionin tuomioistuimissa nostetun kumoamiskanteen nostamisen jälkeen, ei myöskään tuonut valittajille oikeussuojan tarvetta unionin tuomioistuimissa, koska ne eivät olleet osoittaneet, että Geodis saattaisi aiheuttaa niille vahinkoa niin, että niillä olisi oikeus vaatia Geodisilta vahingonkorvausta kansallisessa tuomioistuimessa.
- 67 Tästä unionin yleinen tuomioistuin on todennut aluksi valituksenalaisen määräyksen 44 ja 45 kohdassa, että koska Geodis on jatkanut Sernam-yhtymän toimintaa sen jälkeen, kun Mory-yhtiöiden pakkosaneerausmenettely on alkanut, tämä jatkaminen ei ole syy yhtiöiden selvitystilaan asettamiseen, eikä Geodisin voida näin ollen katsoa olevan vastuussa Mory-yhtiöiden huonosta taloudellisesta tilanteesta. Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin on korostanut tämän määräyksen 47 kohdassa, että ei ole myöskään osoitettu, että Geodisin voitaisiin katsoa kansallisen oikeuden mukaan olevan teoriassa vastuussa vahingosta, joka Sernam-yhtymän väitetään aiheuttaneen yksinomaan sen perusteella, että se osti kyseisen yhtymän omaisuuseriä. Lopuksi vahingosta, jonka valittajat väittävät aiheutuneen niille siitä, että Geodis on ostanut Sernam-yhtymän tiettyjä omaisuuseriä joutumatta palauttamaan tukia, unionin yleinen tuomioistuin toteaa mainitun määräyksen 48 kohdassa, että koska Mory-yhtiöt olivat lopettaneet taloudellisen toimintansa, kun ne oli asetettu selvitystilaan, ei toiminnan jatkaja ole voinut aiheuttaa niille vahinkoa.
- 68 Aluksi on todettava, että on kyllä totta, että ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen määrittämään asian tosiseikaston ja arvioimaan sitä ja lähtökohtaisesti arvioimaan sitä selvitystä, johon se on asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutunut, mutta unionin tuomioistuimella on toimivalta harjoittaa valvontaansa, kun unionin yleinen tuomioistuin on luonnehtinut tosiseikastoa oikeudellisesti ja todennut sen oikeudelliset seuraukset (ks. vastaavasti tuomio E.ON Energie v. komissio, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 64 ja 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen kysymys siitä, kun otetaan huomioon tällaiset tosiseikat ja todisteet, tuoko se, että unionin tuomioistuimet kumoavat riidanalaisen päätökset, valittajille etua kansallisissa tuomioistuimissa nostetun kanteen yhteydessä, minkä seurauksena niille syntyy oikeussuojan tarve unionin tuomioistuimissa, on oikeudellinen kysymys, joka kuuluu unionin tuomioistuimen valvontaan, jota se harjoittaa valituksen yhteydessä.
- 69 On huomautettava, että kumoamiskanteen ajamiseen voi säilyä intressi perustana mahdolliselle vahingonkorvauskanteelle (ks. vastaavasti tuomio Könecke Fleischwarenfabrik v. komissio, 76/79, EU:C:1980:68, 9 kohta; tuomio Ranska ym. v. komissio, C-68/94 ja C-30/95, EU:C:1998:148, 74 kohta; määräys Lech-Stahlwerke v. komissio, C-111/99 P, EU:C:2001:58, 19 ja 20 kohta; määräys komissio v. Provincia di Imperia, C-183/08 P, EU:C:2009:136, 30 kohta ja tuomio Abdulrahim v. neuvosto ja komissio, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 64 kohta).
- 70 Tällaisen oikeussuojan tarpeen jatkumista on arvioitava konkreettisesti ottamalla muun muassa huomioon väitetyn lainvastaisuuden seuraukset ja väitetyn vahingon luonne (tuomio Abdulrahim v. neuvosto ja komissio, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 65 kohta).
- 71 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että – kuten valituksenalaisen määräyksen 46 kohdasta käy ilmi – kantajien väittämä vahinko seuraa siitä, että Sernam-yhtymä on saanut kymmenen vuoden ajan sääntöjenvastaisia ja sisämarkkinoille soveltumattomia tukia, jotka Ranskan tasavalta on myöntänyt ja jotka komissio on Sernam 3 -päätöksen nojalla määrännyt takaisin perittäviksi.

- 72 Komissio on kuitenkin ilmoittanut riidanalaisessa päätöksessä Ranskan tasavallalle, että tätä palautusvelvollisuutta ei uloteta koskemaan Geodisia sen ostaessa osan Sernam-yhtymän varoista, koska taloudellisen jatkumon puuttuessa ei ole osoitettu, että Geodis olisi tosiasiallisesti saanut etua kyseisistä tuista.
- 73 Tästä seuraa, että tämän päätöksen tekemisen vuoksi Geodis, joka on tosiasiallisesti ostanut osan Sernam-yhtymän varoista, jää tämän takaisinmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle, koska sen ei voida katsoa olevan kyseisten tukien saaja.
- 74 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 91 kohdassa, pelkästään tämä seikka osoittaa sen, että valittajilla on intressi vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista, koska niiden kansallisissa tuomioistuimissa nostama vahingonkorvauskanne, siltä osin kuin siinä vaaditaan korvausta niille kyseisten tukien myöntämisestä aiheutuneesta väitetystä vahingosta, perustuu nimenomaan oletamaan siitä, että Geodisia on ostajana pidettävä tukien saajana.
- 75 On nimittäin niin, että koska riidanalaisen päätöksen kumoamisesta saattaa seurata se, että Geodis katsottaisiin tästä lähtien kyseisten tukien, joiden myöntämisen väitetään aiheuttaneen vahinkoa valittajille, saajaksi, tällainen kumoaminen itsessään lisäisi tribunal de commerce de Paris'ssa nostetun vahingonkorvauskanteen menestymistä siltä osin kuin se kohdistuu Geodisiin, ja näin ollen toisi valittajille etua tämän kanteen yhteydessä.
- 76 Tästä on todettava, että ei voida edellyttää, toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 47 kohdassa katsonut, että valittajat osoittavat, että Geodisin voidaan kansallisen oikeuden nojalla tosiasiallisesti katsoa olevan vastuussa väitetystä vahingosta yksinomaan sillä perusteella, että se on ostanut Sernam-yhtymän varoja. Ei nimittäin ole unionin tuomioistuinten asiaana – kun tutkitaan oikeussuojan tarvetta niissä – arvioida kansallisissa tuomioistuimissa kansallisen oikeuden nojalla nostetun vahingonkorvauskanteen perusteltavuuden todennäköisyyttä ja näin päättää kansallisten tuomioistuinten puolesta tällaisesta arvioinnista. Sitä vastoin on välttämätöntä, mutta riittävää, että unionin tuomioistuimissa nostettu vahingonkorvauskanne voi tuottaa kantajalle hyötyä. Asia onkin näin nyt käsiteltävässä asiassa, kuten tämän tuomion 74 ja 75 kohdasta käy ilmi.
- 77 Lisäksi on merkityksetöntä, toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen määräyksen 48 kohdassa, että Mory-yhtiöt ovat lopettaneet kaiken taloudellisen toimintansa niiden selvitystilaan asettamisen jälkeen, koska vahinko, jonka valittajat väittävät aiheutuneen on, kuten komissio on itse suullisessa käsittelyssä myöntänyt, seuraus nimenomaan kilpailun vääristymisestä, joka johtuu kyseisten tukien myöntämisestä ajanjaksona, jona Mory-yhtiöt kiistattomasti harjoittivat taloudellista toimintaa asianomaisilla markkinoilla, ja ne olivat näin ollen kyseisen tuensaajan kanssa kilpailevia yrityksiä.
- 78 Samasta syystä on vailla merkitystä, että se, että Geodis on ostanut osan Sernam-yhtymän varoista, on tapahtunut Mory-yhtiöiden pakkosaneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen, minkä unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen määräyksen 44 ja 45 kohdassa, ei ole syy näiden viimeksi mainittujen yhtiöiden selvitystilaan asettamiseen.
- 79 Lisäksi on todettava, että komissio on niin ikään virheellisesti moittinut valittajia tämän valituksen yhteydessä siitä, että ne ovat nostaneet vahingonkorvauskanteen kansallisessa tuomioistuimessa vasta unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kumoamiskanteen nostamisen jälkeen. Tämän tuomion 56 ja 69 kohdassa mainitusta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä nimittäin käy ilmi, että vahingonkorvauskanteen mahdollisuus riittää tällaisen oikeussuojan tarpeen syntymiseen, kunhan tämä tarve ei ole hypoteettinen. Nyt käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että valittajat ovat ilmoittaneet vahingonkorvauskanteen nostamisesta unionin yleiseen tuomioistuimeen toimittamassaan kannekirjelmässä ja että kanne on, kuten valituksenalaisen määräyksen 42 kohdasta käy ilmi, tosiasiaa nostettu ennen valituksenalaisen määräyksen antamista.

- 80 Lisäksi on todettava, että riidanalaisen päätöksen kumoaminen toisi jo itsessään etua valittajille niiden tribunal administratif de Paris'ssa nostaman kanteen yhteydessä Ranskan valtion velvoittamiseksi vaatimaan kyseisten tukien palauttamista, koska tämän kumoamisen seurauksena Geodis ei enää olisi välttämättä vapautettu riidanalaisen päätöksen mukaisesta palauttamisesta, joten kyseisen päätöksen kumoaminen kasvattaisi tämän tribunal administratif de Paris'ssa nostetun kanteen menestymismahdollisuuksia.
- 81 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on katsonut valituksenalaisen määräyksen 40 kohdassa, ettei valittajien oikeussuojan tarvetta voitu perustaa viimeksi mainittuun kanteeseen, yksinomaan sen perusteella, ettei kyseinen kanne koskenut valittajien mahdollisesti kärsimien vahinkojen korvaamista, koska – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa todennut – oikeussuojan tarpeen voi perustaa mikä tahansa kantajan kansallisessa tuomioistuimessa nostama kanne, jonka yhteydessä unionin tuomioistuimissa riitautetun toimen mahdollinen kumoaminen voi tuottaa kantajalle jotakin hyötyä.
- 82 Tästä komissio on väittänyt virheellisesti, että valittajien tribunal administratif de Paris'ssa nostama kanne ei voi perustaa valittajien oikeussuojan tarvetta unionin tuomioistuimissa siksi, että tämän kanteen tarkoituksena on yksinomaan tukien saaminen takaisin Sernam-yhtymältä eikä Geodisilta. Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta nimittäin käy selvästi ilmi, että kyseinen kanne ulottui myös kyseisten tukien peräkkäisiin saajiin. Koska valittajat ovat nimenomaisesti maininneet kanteen laajentamisesta unionin yleiselle tuomioistuimelle esittämässään kirjelmässä, on hylättävä komission esittämä oikeudenkäyntiväite siitä, että tätä valittajien perustetta ei esitetty unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä.
- 83 Lisäksi on todettava, että vaikka ei tosin voida sulkea pois sitä, että Sernam 3 -päätöksen tekeminen, siltä osin kuin päätöksessä määrätään kyseisten tukien takaisinperimisestä, tai Mory-yhtiöiden taloudellisen toiminnan lopettaminen voivat mahdollisesti vaikuttaa valittajien oikeussuojan tarpeeseen tribunal administratif de Paris'ssa, tällä seikalla ei sitä vastoin ole vähäisintäkään merkitystä, toisin kuin komissio on väittänyt erityisesti suullisessa käsittelyssä, näiden valittajien oikeussuojan tarpeen kannalta unionin tuomioistuimissa, koska niissä esitetty kumoamiskanne voi lopputuloksensa vuoksi vaikuttaa kansallisessa tuomioistuimessa nostetun kyseisten tukien takaisinperimistä koskevan kanteen ratkaisuun.
- 84 Edellä ja erityisesti tämän tuomion 77, 78 ja 83 kohdassa esitetyn perusteella on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen myös katsoessaan valituksenalaisen määräyksen 52–54 kohdassa, että Superga Invest ei ollut Mory-yhtiöiden pääomistajana osoittanut oikeussuojan tarvettaan sillä perusteella, että koska viimeksi mainittujen yhtiöiden toiminta oli lakannut, niille ei voinut aiheutua minkäänlaista kilpailuhaittaa, joka vaikuttaisi Superga Investiin. Koska Superga Investin ja Mory-yhtiöiden oikeussuojan tarpeet sulautuvat toisiinsa, on myös Superga Investillä samoista syistä tällainen oikeussuojan tarve unionin tuomioistuimissa.
- 85 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että valittajat eivät olleet osoittaneet SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettua oikeussuojan tarvetta riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.
- 86 Näissä olosuhteissa valittajien valituksensa tueksi esittämä ensimmäinen valitusperuste on todettava perustelluksi.
- 87 Tästä seuraa, että valituksenalainen määräys on kumottava ilman, että toista perustetta, jonka valittajat ovat esittäneet valituksensa tueksi, on tarpeen tutkia.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

- 88 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, unionin tuomioistuin kumoo unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- 89 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin katsoo, että sillä on käytettävissään tarvittavat seikat, jotta se voi ratkaista lopullisesti komission ensimmäisessä oikeusasteessa käydyssä oikeudenkäynnissä esittämän oikeudenkäyntiväitteen.
- 90 Ensinnäkin tämän tuomion 74–85 kohdassa esitetyistä syistä johtuen on hylättävä oikeudenkäyntiväite siltä osin kuin siinä väitetään valittajien oikeussuojan tarpeen puuttuvan.
- 91 Toiseksi siltä osin kuin tässä väitteessä valittajilta katsotaan puuttuvan asiavaltuus, on huomautettava, kuten tämän tuomion 59 kohdassa on jo todettu, että SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa määrätään kahdesta tapauksesta, joissa luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä katsotaan olevan asiavaltuus nostaa kanne unionin toimesta, jota ei ole osoitettu sille. Tällaisen kanteen nostaminen on mahdollista yhtäältä sillä edellytyksellä, että tuo toimi koskee kyseistä henkilöä suoraan ja erikseen. Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi toisaalta nostaa kanteen sääntelytoimesta, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä, jos kyseinen toimi koskee sitä suoraan.
- 92 Koska Ranskan tasavallalle osoitettu riidanalainen päätös ei ole SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettu sääntelytoimi, sillä se ei ole yleisesti sovellettava toimi (ks. vastaavasti tuomio *Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 56 kohta), on tutkittava, koskeeko tämä päätös valittajia tässä säännöksessä tarkoitettulla tavalla suoraan ja erikseen.
- 93 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muut henkilöt kuin päätöksen adressaatit voivat väittää, että päätös koskee niitä erikseen, ainoastaan, jos kyseinen päätös vaikuttaa niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella nämä henkilöt erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin adressaatti (ks. mm. tuomio *Plaumann v. komissio*, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; tuomio *Sniace v. komissio*, C-260/05 P, EU:C:2007:700, 53 kohta; tuomio *3F v. komissio*, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 29 kohta ja tuomio *T & L Sugars ja Sidul Açúcares v. komissio*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 63 kohta).
- 94 Ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen, jossa on kysymys komission valtiontukiasiaa tekemästä päätöksestä, osalta on huomautettava, että SEUT 108 artiklassa tarkoitettussa valtiontukien valvontamenettelyssä on erotettava toisistaan yhtäältä kyseisen artiklan 3 kohdan mukainen tukien alustava tutkintavaihe, jonka tarkoituksena on ainoastaan se, että komissio voi tehdä ensimmäiset päätelmänsä kyseisen tuen osittaisesta tai täydellisestä soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, ja toisaalta tämän saman artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tutkintavaihe. Perustamissopimuksen mukaan komissio on vasta viimeksi mainitussa vaiheessa, jolla tähdätään siihen, että komissio saa käyttöönsä kattavat tiedot kaikista asiaan liittyvistä seikoista, velvollinen kehottamaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa (ks. mm. tuomio *3F v. komissio*, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 95 Tästä seuraa, että kun komissio toteaa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrättyä muodollista tutkintamenettelyä aloittamatta tämän artiklan 3 kohdan perusteella tekemällään päätöksellä, että tuki soveltuu sisämarkkinoille, niillä, joiden hyväksi kyseisen menettelyn tarjoamat menettelylliset takeet on annettu, on mahdollisuus saada aikaan se, että näitä takeita noudatetaan, vain, jos ne voivat saattaa tämän päätöksen unionin tuomioistuinten tutkittavaksi. Tämän perusteella kyseiset tuomioistuimet ottavat tutkittavaksi kanteen, jonka on nostanut SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, tällaisen päätöksen kumoamiseksi, jos kyseinen kantaja pyrkii kanteen nostamisella

turvaamaan viimeksi mainittuun määräykseen perustuvat menettelylliset oikeutensa (ks. vastaavasti mm. tuomio 3F v. komissio, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47 kohta).

- 96 Unionin tuomioistuin on korostanut, että niillä, joita asia koskee, tarkoitetaan henkilöitä, yrityksiä ja yhteenliittymiä, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, eli erityisesti tämän tuen saajan kanssa kilpailevia yrityksiä ja toimialajärjestöjä (ks. mm. tuomio 3F v. komissio, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 97 Jos kantaja sitä vastoin kyseenalaistaa sen, onko tuen arviointia koskeva SEUT 108 artiklan 3 kohdan nojalla tai muodollisen tutkintamenettelyn lopuksi tehty päätös perusteltu, pelkästään se seikka, että kantajaa voidaan pitää tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna osapuolena, jota asia koskee, ei riitä siihen, että kanne otettaisiin tutkittavaksi. Kantajan on siis osoitettava, että sillä on erityinen asema tämän tuomion 93 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla. Tällainen asema on kysymyksessä erityisesti silloin, kun kyseessä olevan päätöksen kohteena oleva tuki vaikuttaa huomattavasti kantajan asemaan markkinoilla (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio British Aggregates v. komissio, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 30 kohta).
- 98 Tuensaajayrityksen lisäksi yrityksiksi, joita komission päätös muodollisen tutkintamenettelyn päättämisestä koskee erikseen, on hyväksytty kilpailevia yrityksiä, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet tähän menettelyyn, edellyttäen, että riidanalaisen päätöksen kohteena oleva tukitoimenpide on merkittävästi vaikuttanut niiden markkina-asemaan (ks. tuomio Sniace v. komissio, C-260/05 P, EU:C:2007:700, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 99 On todettava, että siltä osin kuin on kyse tällaisen vaikutuksen käsitteen määrittämisestä, unionin tuomioistuin on täsmentänyt, että pelkästään se seikka, että riidanalaisen päätöksen kaltainen toimi on omiaan vaikuttamaan vallitseviin kilpailuolosuhteisiin asianomaisilla markkinoilla ja että kyseessä oleva yritys jollain tavalla kilpaili toimesta hyötyneen yrityksen kanssa, ei missään tapauksessa riitä siihen, että kyseisen toimen voitaisiin katsoa koskevan mainittua yritystä erikseen (ks. vastaavasti tuomio British Aggregates v. komissio, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 47 kohta).
- 100 Yritys ei siksi voi vedota pelkästään siihen, että se on edunsaajana olevan yrityksen kilpailija, vaan sen on lisäksi osoitettava olevansa sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella se voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. mm. tuomio British Aggregates v. komissio, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 48 kohta).
- 101 Komissio on ilmoittanut nyt käsiteltävässä asiassa, kuten tämän tuomion 72 kohdasta käy ilmi, riidanalaisella päätöksellä Ranskan tasavallalle, että tälle jäsenvaltiolle Sernam-päätöksellä määrättyä sääntöjenvastaisten ja sisämarkkinoille soveltumattomien tukien palautusvelvollisuutta ei uloteta koskemaan Geodisia sen ostaessa osan Sernam-yhtymän varoista, koska taloudellisen jatkumon puuttuessa ei ole osoitettu, että Geodis saisi tosiasiallisesti etua kyseisistä tuista.
- 102 Lisäksi riidanalaisen päätöksen 54 kohdasta käy ilmi nimenomaisesti, että se ei koske sitä, onko Geodisin investointi Sernam-yhtymän tiettyjen varojen hankkimiseksi järkevä vai ei, eikä näin ollen vaikuta tämän investoinnin SEUT 107 artiklan 1 kohdan kannalta tehtävään arviointiin.
- 103 Tästä seuraa, että tuet, joita ei riidanalaisen päätöksen mukaan voida periä takaisin siltä, joka on saanut osan tukien alkuperäisen saajan varoista, ovat nimenomaan ja ainoastaan tukia, jotka ovat jo olleet Sernam 3 -päätöksen kohteena.
- 104 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 147 ja 169 kohdassa, riidanalainen päätös on siis katsottava Sernam 3 -päätökseen liittyväksi ja sitä täydentäväksi päätökseksi siltä osin kuin siinä täsmennetään kyseisten tukien saajan määritelmä ja näin ollen tukien palauttamisvelvollisuuden

kohteena olevan henkilön määritelmä tämän päätöksen jälkeen toteutuneen tapahtuman jälkeen eli tässä tapauksessa sen jälkeen, kun kolmas on saanut osan kyseisten tukien alkuperäisen saajan varoista.

- 105 Onkin kiistatonta, että komissio on tehnyt Sernam 3 -päätöksen SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn päätyttyä.
- 106 Näissä olosuhteissa voidaan katsoa, että riidanalainen päätös koskee valittajia SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla erikseen, mikäli ne osoittavat erityisesti, että niiden markkina-asema on olennaisesti heikentynyt kyseisten tukien myöntämisen vuoksi. Sitä vastoin pelkästään se seikka, että valittajat voidaan katsoa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi osapuoleksi, jota asia koskee, ei voi riittää siihen, että kanne otettaisiin tutkittavaksi.
- 107 Nyt käsiteltävässä asiassa valittajat väittävät, että riidanalainen päätös koskee Mory-yhtiöitä erikseen, koska päättäessään jättää muodollisen tutkintamenettelyn aloittamatta komissio on evännyt valittajilta niille SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaan kuuluvat menettelylliset oikeudet vaatia erityisesti sitä, että tältä toimielimeltä puuttuu toimivalta tehdä tämä päätös. Lisäksi valittajat katsovat, että Mory-yhtiöt ovat osoittaneet oikeussuojan tarpeen olemassaolon. Ne ovat myös osallistuneet hallinnolliseen menettelyyn, joka johti Sernam 3 -päätöksen tekemiseen, ja ne ovat tiedustelleet riidanalaisen päätöksen tekemistä edeltävänä päivänä komissiolta, millä oikeudellisella perusteella se aikoi päätöksen tehdä. Lisäksi ainoastaan nämä yhtiöt nostivat kanteet Ranskan tuomioistuimissa Ranskan viranomaisten velvoittamiseksi perimään takaisin kyseiset tuet niiden saajilta, ja ne ovat Superga Investin tavoin nostaneet kanteen näissä tuomioistuimissa saadakseen korvausta vahingosta, joka niille oli aiheutunut näiden tukien myöntämisestä.
- 108 Valittajat väittävät vielä lisäksi, että Mory-yhtiöiden kilpailuasema on heikentynyt huomattavasti kyseisten tukien vuoksi. Nämä yhtiöt ovat valittajien mukaan jopa joutuneet lopettamaan toimintansa syistä, joiden valittajat katsovat liittyvän näiden tukien myöntämiseen. Superga Investistä valittajat toteavat, että sillekin on Mory-yhtiöiden osakkeenomistajana aiheutunut kyseisistä tuista kilpailuvastaisia vaikutuksia erityisesti, koska se saattoi päättää kyseessä oleville markkinoille tulemisesta itse.
- 109 Tästä on todettava, että tämän tuomion 62, 97 ja 98 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisesti Mory-yhtiöille kuuluvien menettelyllisten oikeuksien loukkaaminen, näiden yhtiöiden oikeussuojan tarve ja niiden aktiivisuus menettelyssä, joka johti Sernam 3 -päätöksen ja riidanalaisen päätöksen tekemiseen, eivät ole luonteeltaan nyt käsiteltävässä asiassa sellaisia seikkoja, että valittajat voitaisiin niiden perusteella yksilöidä SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla. Se seikka, että valittajat ovat nostaneet kanteen kansallisissa tuomioistuimissa yhtäältä Ranskan viranomaisten velvoittamiseksi perimään kyseiset tuet takaisin ja toisaalta saadakseen korvausta näiden tukien myöntämisestä aiheutuneesta vahingosta, ei myöskään itsessään riitä yksilöimään valittajia tässä säännöksessä tarkoitettulla tavalla, koska kuka tahansa voi mahdollisesti nostaa tällaisen kanteen.
- 110 Lisäksi on todettava, että vaikka valittajat väittävät – vaikkakin täydentävästi –, että kyseiset tuet ovat merkittävästi heikentäneet Mory-yhtiöiden kilpailuasemaa erityisesti siltä osin kuin näiden yhtiöiden on ollut pakko lopettaa toimintansa, on todettava, että valittajat eivät ole ensimmäisessä oikeusasteessa nostamassaan kanteessa eivätkä nyt käsiteltävässä valituksessaan esittäneet tätä väitettä tukevia seikkoja. Ne eivät myöskään ole toimittaneet unionin tuomioistuimelle minkäänlaisia tietoja kyseessä olevien markkinoiden rakenteesta eivätkä kilpailuasemastaan näillä markkinoilla. Superga Investin osalta on todettava, että on kiistatonta, että se ei toimi kyseisillä markkinoilla eikä sitä siksi voida pitää kyseisten tukien saajan kanssa kilpailevana yrityksenä. On vielä todettava, että koska Mory-yhtiöt eivät ole osoittaneet, että nämä tuet ovat merkittävästi heikentäneet niiden kilpailuasemaa, ei Superga Investille voi tältä osin syntyä asiavaltuutta vain sillä perusteella, että se on näiden yhtiöiden osakkeenomistaja.

- 111 Niinpä on katsottava, että riidanalainen päätös ei koske yhtäkään valittajaa erikseen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla.
- 112 Näin ollen komission ensimmäisessä oikeusasteessa esittämä oikeudenkäyntiväite, joka koskee valittajien unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamaa kumoamiskannetta, on hyväksyttävä siltä osin kuin siinä väitetään, että valittajilla ei ole asiavaltuutta, ja näin ollen tämä kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

- 113 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteltu ja unionin tuomioistuin ratkaisee itse riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista. Työjärjestyksen 138 artiklan 2 kohdassa, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, määrätään, että jos hävinneitä asianosaisia on useita, unionin tuomioistuin ratkaisee, miten kulut on jaettava näiden asianosaisten kesken.
- 114 Koska valittajien valitus on hyväksytty mutta niiden kanne on hylätty, osapuolet vastaavat sekä ensimmäisessä oikeusasteessa käytyyn menettelyyn että muutoksenhakuun liittyvistä omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Unionin yleisen tuomioistuimen määräys Mory ym. vastaan komissio (T-545/12, EU:T:2013:607) kumotaan.**
- 2) **Mory SA:n, Mory Teamin ja Superga Investin kanne Sernam-yhtymän varojen hankkimisesta sen pakkosaneerausmenettelyn yhteydessä 4.4.2012 annetun komission päätöksen C(2012) 2401 final kumoamisesta jätetään tutkimatta.**
- 3) **Mory SA, Mory Team, Superga Invest ja Euroopan komissio vastaavat sekä ensimmäisessä oikeusasteessa käytyyn menettelyyn että muutoksenhakuun liittyvistä omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset